

standen og Kjølemandstanden, brændtes sjelden mere end et Talglys, om hvilket da Familien samlede. Voxlys såes daglig kun på de Riges Bord og ved festlige Leiligheder i de Velhavendes Huse. I Køkkenet i Byerne og næsten overalt på Landet, hvor anden Belysning end den fra Pelsen brugtes, var Tranlampen det sædvanlige Belysningsmiddel.

Senere, for omtrent 30 År siden, indførtes først Olielamper med Lampeglas til Befordring af det for Brændingen fornødne Lufttræk efter Franskmændens Argand's Opfindelse af 1784, og endnu senere de såkaldte Moderatørlamper med Urværk til Oliens Oppumpning og stadige Fornyelse. Stearinlys og senere Parafinlys begyndte for 20 til 25 År siden at blive almindeligere blandt de mere velstående Klasser og fortrængte aldeles Talglyset. Forbringerne til Værdernes Belysning steg hurtig, og der benyttedes nu sædvanlig i de mere velstående Huse flere Lys på Bordet, eller også store og stærktlysende Olielamper.

I det sidste Tiår ere de mineralske Olier blevne almindelige, og have fortrængt Brugen af Tran, ja endog i høj Grad af Rapsolie. Den første Løsning med Parafin indførtes i 1862. Brugen af denne og af den dermed beslegtede amerikanske Jordolie, Petroleum, har derefter tiltaget med rivende Hurtighed. Dette skyldes især den Lethed, hvormed disse Belysningsvædsker kunne anvendes i Lamper af simpel og billig Konstruktion. Herved er et helt Omsving foregaaet i Husenes Belysning og herved også i Arbejdet inde i Hus, ja også i Folkets åndelige Oplysning. Disse Lamper lyse nu såvel i Fattigmandens Hytte og i de mest afsidesliggende Fjelddale som i Rigmandens Sale og i Byerne; af simpleste Form og prisbillige hos de første, af elegant Konstruktion og udsmykkede med kostbare kunstmæssig forarbejdede Podstykker hos de sidste. De have spredt Dunkelheden i Hyttene, fremkaldt Liv og Virksomhed, fremkaldt Håb og Hygge, hvor tidligere den lange Vinteraften blev hendøst af Mangel på Lys, i høj Grad lettet Skoleundervisningen også om Vinteren, og opmuntret til Læsning og herved til Vedligeholdelse af Skolens Lærdomme og til den almindelige Oplysnings Fremme. Få Opfindelser have så hurtigt udbredt sig over Landet, og frembragt den store Nytte i enhver Retning som Parafin- og Petroleumolien.

Indførselen af disse Olier var i Middeltal for Årene 1862—65 årlig $\frac{1}{4}$ Million Kilogram, eller 0,14 Kilog. pr. Individ, steg i Årene 1866—70 til $1\frac{1}{4}$ Million Kilogram, eller 0,14 Kilog. pr. Individ, i Gjennemsnit af